

¿Imataq Cheqaq Kay? - Pichqayuq Número

Sunquqkunaqa

Jeff Pippenger

2023-09-11

Qanchis truenuykunapi kicharishqa profético historiqa kunan ñuqanchik kashanchik historiata reqsichin. Pakasqa kaqmi pakasqa karqa chayta rikch'achiq historia chayamunan kama. Chayqa tiempo kachkan, maypim Consolador, “cheqaq kay” Espíritu, Juanpa “Jesucristopa Revelación” nisqanta cheqaq kayta rikuchin, imaraykuchus Jesucristoqa Cheqaq Kaymi. Mana sasallachu “cheqaq kay” simiqa Diospa kayninta rikch'achin nispa. Nitaq sasallachu admirakuypaq simikamayumanta revelación kasqan, hebreo simipi “cheqaq kay” nisqa Sagradas Escrituraspi ancha ukhupi kaq hinallataq hatunmanchaypi llamk'asqa kasqanmanta. Aswanpas admirakuypaq milagrom kachkan, allinta entiendisqa kaptin, Apocalipsis libropa profecíankunata kicharinapaq llaveta tukuspa; chayta ruwaspataq tukuy Bibliata kicharin. Ichaqa chayqa qhawariyta, uyariyta, chaypi qelqasqa kaqkunata waqaychayta munasqakunallapaqmi, imaraykuchus tiempoqa qayllam kachkan.

Runakunaqa “cheqaq kay” riqsisqankupaq hina, chaywan qhispichisqa kanankupaq, Santo Espíritu-pa kayninmi munakun. Runakunaqa yuyaywan entiendenmanmi “cheqaq kay” nisqa simita, chaypa ancha hatun ninan kaynintapas muspharinkumanmi; ichaqa “cheqaq kay”qa mikhusqa kananmi. Ukhunman churakusqa kananmi, hinaspa runapa kawsayninpa huknin parte ruwasqa kananmi, imaraykuchus simiqa Diospa kamaq atiyinta apamun Cristo-pa rikchayninman tikrasqa kayta maskhaqkunaman. Ñoqaqa hebreo simipi “cheqaq kay” nisqaman tikrasqa simimanta sapanka maskhayniypa qallariy maynin huknin karqa hebreo yachaqkuna, paykunapas “cheqaq kay” nisqa simipa musphaypaq kayninta hinallataq Bibliapi imayna llamk'asqantapas rimanku. Ichaqa mana imaraykupas creenapaqchu kan, paykunaq yuyayllawan entiendesqanku “cheqaq kay” nisqa simimantaqa Cristo-man pusasqanta.

Profetismoq cheqaq kayninmi qhawachin, simita Mosoq Espírituq kachkayninwan mikunapaq kasqanta; chayqa Panim Whiteq “aceite” nisqamanta riqsichisqanmanmi kutichin, chunka sipaskunamanta willakuypi, hinallataq qhawachinpas paypa iskay laya sipaskunamanta nisqanta, qosan hamuqta suyasqankumanta.

Huk unanchak'qa aswan huk significadotaqmi kan, chay significadotaqmi nisqaqa contextomanta sut'ichasqa kanan tiyan maypi chay unanchak'qa tarikusqanman hina. Mana sut'ichasqa kananchu simi yachaqa gramatical definicionninmanta, nitaq pacha historiapa marco temporalninmanta mayqin p'unchawpi chay simi qillqasqa kasqanman hina. Chay iskay ñanmi Adventismopa teologonkunapa hap'isqan “cheqaq kayta” ñiqichanankupaq. Huk unanchak'qa contextonmanta sut'ichasqa, maypi churasqa kasqanman hina. Profeciapa Espiritun ukhupi, chunka sipaskunapa parábolanpi “aceite” nisqa simiqa, maypi chay “aceite” tarikusqan pasajepa contextonman hina, pisilla ichaqa imaymana significadokunata temsilan. Imaraykutaq huk clase sipaskunaqa aceiteyuq kanku, hukninña mana?

“Kanmi huk pacha millay ruwaypi, llullakuypi, pantasqa umallikuypi, wañuypa llanthunpi hina sirisqa kashan,—puñusqa, puñusqa. Pitaq alma nanaywan llakikuspa paykunata rikch’achinqa? Ima simitaq paykunaman chayanman? Yuyayniqa hamuq p’unchaykunaman apasqa kashan, chaypi señal qosqa kachkanqa: ‘Qhawariychik, Qosachakuq hamushan; lloqsiychik paywan tinkuq.’ Ichaqa wakinkuna lámparankunata yapay aswan hunt’achinankupaq aceite hap’inankuta suyaspa qhipayaykuq kashanqaku, hinaspa qhipa qhipamanta tarikunkuq, aceitewan rikuchisqa kashan chay carácterqa mana hukman qusqachu. Chay aceiteqa Cristopa chanin kayninmi. Chayqa carácterta rikuchin, hinaspa carácterqa mana hukman qusqachu. Mana pipas huk runapaq chayta waqaychanmanchu. Sapa hunk’ukuna kikinpaqmi chaskinanku huchapa llapa q’añukayninmanta pichasqa huk carácterta.” Bible Echo, 4 mayo 1896.

Pantaq sipaskuna manam charinkuchu chay soon-coming krisispi allinta lluksinankupaq munasqa carácter-ta. Paykunaqa pisiqmi kashanku Cristopa chiqap chanin kayninta. Ichaqa aceiteqa huk willakuymi, chay aceitepas chunka sipaskunapa parabolampi “qhipa p’unchaykunapi” kaqqa qhipa waqyachiq willakuymi, Jesucristopa Apocalipsisninwan rikuchisqa, chaymi uyarisqa, ñawirisqa, hinallataq waqaychasqa kanan.

“Llapan kay pachapi Señorninpa qayllanpi sayaq ñakchasqa runakunaqa, huk ñawpaq tiempope Satanásman qosqa karqan chay p’istaykuq querubínpa kanan cheqninpi kachkanku. Santu kaykuna, trónonpa muyuriqninpi kachkanku, paykunawanmi Señorqa mana chinka willanakuyta ruwan kay pachapi tiyaqkunawan. Qori aceiteqa chay graciata rikuchin, maywan Diosqa creyentekunapa mechankunata hunt’achispa waqaychan, ama llipllipispa wañunankupaq. Mana chay santu aceite hanaq pachamanta Diospa Espíritu pa willakuy ninkunapi jich’akusqa kaptinqa, mana allin atiy niyuqkunaqa runakunata lla paqtam kamachiya ta atinkuman karqan.”

Diosqa manchakusqa kachkan maypachachus pay kachamuwasqanchik willakuykunata mana chaskisunchik chayqa. Chhaynapi qori aceitetam mana chaskisunchik, mayqentaq pay munan almasninchikman winayta, tutapi kaqkunaman chaskichisqa kananpaq. Waqyamuy hamuqtin: “Qhawariychik, qosasapa hamun; lloqsiychik tinkuq,” Cristoq graciata sonqonkupi mana waqaychasqa, santo aceitetapas mana chaski qkunaa, mana yuyaysapa sipaskunahinam tarinqaku Señor ninkuman tinkunaykupa q mana wakichisqa kasqankuta. Paykuna kikinkupi mana atiy niyuqchu aceitetaruwanankupa q, hinaspa kawsayninku thuñisqañam kachkan. Ichaqa Diospa Santo Espíritu mañakusqa kaptinqa, Moisés hina mañakuspa, “Gloriaykita rikuchiway,” nispa, Diospa munakuyninmi sonqonchikpi junt’asqa kanqa. Qori tubokunanta q qori aceiteqa noqanchikman chaskichisqa kanqa. “Ama kallpawanchu, ama atiy ninwanchu, aswanpas Espíritu wyanmi, Señor de los Ejércitos nin.” Justicia Intipa llihipiq k’anchayninkunata chaskispa, Diospa wawankunaqa kay pachapi achkikunahinam lli phinqaku. Review and Herald, July 20, 1897.

“asiy” nisqallata qhipa willakuymi, huk kutitawan, Jesucristoq Revelacionninta. Chay qelqapi, asiya hap’iya munakkuqkunaqa Diosman mañakuywan ruwanakunanku, imaynan Moisés horeb orqopi mach’ayninpi ruwarqan hina. Ichataq reparaychik: sichus “Moisés ruwarqan hina mañakuywan ruwanakusunchik” Dios ñoqanchikman paypa “hatun kayninta” “rikuchinampa q”,

ñawpaqtaqa mañakunanchikmi Santo Espirituta, paymi Consolador. Chayta ruwasunchik chayqa, angelkunawan iskay qoripaq tubokunawanmi Cristoq chanin kayninta chaskisunchik. Kikillanchikta pantachikunchik, sichus yuyanchik atisqanchikta mañakuyta hinaspa mañakuywan ruwanakuyta Cristoq carácter-ninmanta, imaynan Laodicea Adventismoq tradiciónninkuna hinaspa costumbrenkuna ruwasqa kananpaq yachachin hina, chay pachallapi Jesucristoq Revelaciónnin willakuyninta mana chaskispa. Paypa chanin kayninqa ñoqanchikman apachikun “Diospa Espiritunpa willakuyninkuna” nisqawanmi, chaykunaqa apachikunku iskay umalliqkunaq makinkunawan, paykunaqa Diospa trono ñawpaqpi sayashanku. Sichus paypa willakuyninta qhespichinchik, paypa chanin kaynintapas qhespichinchik.

Chaymi, hinaspa nirqani: “Kay iskay olivo sach’akuna ima kasqankutaq, candelero pañan ladopi hinaspa lloq’e ladopipas?” Huktawan hinaspa nirqani: “Kay iskay olivo ramakuna ima kasqankutaq, iskay qori tubo nisqakunawan kikinmanta qori aceiteta uraykachimunku chaykuna?” Hinaspan pay kutichiwashpa nirqan: “¿Manachu yachanki kaykuna ima kasqankutaq?” Ñoqataq nirqani: “Manan, taytay.” Chaymi pay nirqan: “Kaykunaqa iskay umalliqkuna kanku, tukuy hallp’apa Señorpa qayllanpi sayaqkuna.” Zacarías 4:11–14.

Iskay “ishkay saksisqa runakuna, kay pachapa llapanpa Apunpa ñawpaqninpi sayaqkuna,” nisqakunaqa, Apocalipsis chunka hukniyuqpi iskay testigokunam hinaq represintasqa kachkanku.

“Ishkay testigokunamantaqa profetaqa astawanmi nin: ‘Kaykunan iskay olivo sachakuna, hinaspa iskay kandelabrokuna, allpap Diospa ñawpaqninpi sayaqkuna.’ ‘Qanpa simiyqa,’ nispa salmistaqa nirqan, ‘chakiykunapaqmi huk mechero, ñanniyta k’anchachiq qhapaq k’anchaypas.’ Revelation 11:4; Psalm 119:105. Iskay testigokunaqa Antiguo Testamentopa hinaspa Nuevo Testamentopa Qelqankunatan rikuchin.” The Great Controversy, 267.

Ima hina yuyarisunman Zacaríaspa utaq Juanpa iskay testigokunamanta willakuyninta, iskayninpa willakuyninpa contextoqa chay willaykunata apachiy ruwaymi, Apocalipsis Jesús Cristomanta willakuypi, Apocalipsis qillqapa ñawpaq capítulo, ñawpaq versículopi, ñawpaq kaq cheqaq yachachiy hina rimarisqa. Taytamantam Churiman, Churimantam angelkunaman, angelkunamantam huk profetaman, profetamantataq iglesiaman. Chay proceso, maypin Cristoqa runakunaman rimarin, ancha hatun yachaymi, paypa munasqa, tukuyqa qhepa amonestación willakuypi rikuchinampaq. Kayqa tinkunmi iskaynin, ñawpaq angelpa willakuyninpa hina, kimsa kaq angelpa willakuyninpa hina, qhawarichisqa énfasiswan.

Ñawpaq angelpa willakuyninqa William Millerwanmi rikuchisqa kachkan. Millerqa achka profetiko rikch’ayninkunataqmi hap’iyta munan; chaykuna riqsisqa kanan tiyan. Payqa kuyuy pa “Yayan” karqan, chaymi Alpha y Omega nisqakunapa reqsinakusqaqman hina huk churin kananpaq mañakun. Payqa huk kuyuyta reqsichirqan, sut’inchasqa “Millerita” sutiuyuqta, mayqinchus huk rumipa rikchananpaq sutim. Payqa servisqa karqan huk huñu Bibliamanta kamachiykunata profeciakunapa yuyaychasqaq allichanapaq. Chay kamachiykunaqa Diospa Espiritunpa willakuyninkunata willanaypaq hatun chiqninmi tukunku, mayqinkunataq mana chaskisqa karqan, wakintaq chaskisqa karqan, imaraykuchus Millerpa miraynin runakunaqa akllarqaku imachus qhipachinqaku mana yuyaysapa Laodicea hina kasqankuta, utaq yuyaysapa Filadelfia runakuna hina tukuyta. Ñawpaq angelpa willakuyninpa yayan hina, payqa huk kuyuyta

rikch'achin, mayqinchus kimsañiqin angelpa willakuynin willakunanpaq, chay kuyuytaq willakuyninpa yuyaychasqanta pusasqa kananpaq huk sapaq Bibliamanta kamachiykuna profeciakunapa yuyaychasqanpaq, mayqinkunachus kimsañiqin angelpa willakuyninta allin sayachinku, hinallataq Miller servisqa kasqan hina ñawpaq angelpa willakuyninta sayachinanpaq. Diosqa hayk'aqpas manan tikranchu; Jesucristoqa qayna p'unchawpas, kunanpas, wiñaypaqpas kikinllataqmi.

Ama pantaychikuychischu, munasqa wawqeykuna. Llapa allin qowaqa, llapa hunt'asqa qowaqa, hanaqpachamantaqmi, chaymanta uraykamun k'anchaykunapa Taytanmanta, paywanqa mana ima tikraypas kanchu, nitaq muyuriypa llantunpas. Kikin munayninraykum cheqaq simiwan ñoqanchista paqarichiwanchik, paypa kamasqanakunapa ñawpaq ruruchankuna hina kananchikpaq. Santiago 1:16–18.

Adventismo qallariyninpi, utaq tukukuyninpi, Diospa Espiritunpa willakuyninkuna, aceitewan rikuchisqa kaqkuna, iskay testigokunawan apachisqa kanku. Qallariyninpi, Milleritakunawan, iskay testigokuna karqanku Antiguo Testamento hinaspa Nuevo Testamento; tukukuyninpi, Bibliam hinaspa Profecía Espíritu kanku. Chayraykun Juanqa, pichus aswan allinta rikuchin Diospa llaqtanpa tukukuyninta qhipa p'unchaykunapi investigación juicio nisqapi, Patmos islampi karqa.

Ñuqa Juanmi kani, qankunapa wawqeyki hina, ñak'ariypi, Jesucristoq qhapaq kayninpi, hinaspa paypa muchuywan suyaypi ima, qankunawan kuska kaq. Diospa siminrayku, Jesucristoq willakusqanraykutaq, Patmos sutiyuq isla nisqapi karqani. Apocalipsis 1:9.

Patmospi qhawaynin proféticopa qhawarichinmi Juanqa qatiykachakusqan kashasqanta rikuchin. Payqa qatiykachakusqa karqan Diospa Espiritunmanta willakuykunata chaskisqanrayku, chaykunap Jesucristopa Revelaciónninta Bibliawan Profecía Espiritunwan reqsichisqanmanta.

Diospa “qhepa p'unchay” llaqtan runakunapa qatiykachasqa kayninpas qhawachisqa kachkan Apocalipsis chunka hukniyuqpi, iskay testigokuna ñankunapi wañuchisqa kaptinku, hinaspa llapa runakuna wañusqankuta kusikuywan raymichkanku. Chay chunka hukniyuq kapituloqpeqa chay iskay testigokunaqa Elíaswan Moiseswan kanku. Paykunap kimsa wata chawpiyniyuqkam testimoniot qorqanku, chaymantaq wañuchisqa karqanku, ichaqa chay qhepaman kawsarichisqa karqanku.

Llapa profetakunap kikinpa historianmanta aswanmi qhepa p'unchaykunamanta rimanku; chayrayku, imaymana libro qhepa p'unchaykunamanta rimashan chayqa Apocalipsis libromi, maypichus Bibliamanta llapa librokuna tinkunku hinaspa tukukunku. Chayrayku, qhepa p'unchaykunapi huk “willakuy” kanan tiyan wañuchisqa, chaymanta qhepaman kawsarichisqa. Apocalipsis chunka hukniyoqqa Francia Hatun Tikraypa historianmi rikuchirqa, ichaqa aswan chiqantaqa qhepa p'unchaykunapi kimsa kaq angelpa willakuynin contra huk maqanakuytam rikuchin. Chay willakuywan kuyuy, mayqenchus Millerpa willakuyninwan kuyuyinwan unanchasqa karqan, chay maqanakuyta muchurqa hinaspa 18 julio 2020 p'unchaypi wañurqa. Apocalipsis chunka hukniyoqman hina, chay maqanakuyqa ukhu p'uytumanta wicharimuq bestiawanmi ruwasqa kanan karqan.

Paykunaq testimuniunta tukusqankumantaña, uku mana tukukuq t'uqumanta wichariq bestia paykunawan maqanakunqa, atipanqa, wañuchinqa ima. Hinaspa paykunapa aya cuerponkuna hatun llaqtapa kallinpi sirinqa, mayqenchus espiritualmente Sodomawan Egiptowan sutichasqa, chaypim Señorninchispas chakatasqa karqa. Apocalipsis 11:8, 9.

Pani Whiteqa willawanchikmi “ukhu mana tukukuq t'uqu” nisqaqa supaypa atiyinpa musuq rikurimuyninta sut'ichasqanta.

“Paykuna testimoniota tukuqtinkuman [tukuchkashaqtinkuman].’ Iskay testigokuna llakikuy p’achawan p’achasqa kaspera willakuyninkuta rimasqanku pacha 1798 watapi tukukurqan. Paykuna pakasqa kawsaypi rurasqankuta tukuchinankuman qayllaykushaqtinku, paykunapa contranpi maqanakuy mi rurasqa kanan karqan chay atiyiniyuqwan, chayqa sut’inchasqa kashan hina: ‘uku usqhaymanta llusqsimuq uywawan’. Europa lawpi achka nacionkunapi Iglesiapiwan Estadopipwan kamachiq atiykuna pachak watakunata Satanaspa makipi kamachisqa karqanku, papado nisqapa chawpinmanta. Ichaqa kaypiqa rikuchisqa kashan musuq rikuriy Satanaspa atiyinmanta.” The Great Controversy, 268.

Kimsa atiyiniyuqmi kanku Apocalipsis libropi reqsichisqa, chaykunaqa mana tukukuq t'uqumanta lloqsimumku. Ñawpaq kaqqa Islammi, Apocalipsis capítulo 9, versículo 2 nisqapi; iskay kaqña Francia Revoluciónpa ateísmo-ninmi, capítulo 11, versículo 8 nisqapi; kimsa kaqtaq kunan pacha Roma-mi, capítulo 17, versículo 8 nisqapi. Qhepa p’unchaykunapi “musuq rikuriy” nisqa, mana chaylla Millerita kuyuywan rikch’achisqa kuyuyta maqanakunqachu, aswanpas kay pachata tukuyta maqanakunqa, llulla rikch’ariy, llulla Chawpi Tuta Qapariy nisqapa sutiyoq “Woke-ism” nisqa. Woke-ism nisqaqa “supay atiyiniyuqpa musuq rikuriy” nisqanta reqsichin, chaytaq kunan Jesuita anticristo sayachin, hinaspataq qhatuqkuna rayku, Naciones Unidas-pa política umalliqninkuna rayku, Estados Unidospi urmasqa protestante iglesiakunapi liberal representantenkuna rayku, hinallataq Partido Demócrata rayku, RINO-Republicanokunawan kуска, paykunaqa homosexual ayllupa tukuy imaymana chinkasqa kawsay rikch’ayninkunata wiñachinku utaq chaykunata wiñachinankuta saqinku; chayta capítulo 11 nisqapi “Sodoma” nisqawan unanchasqa rikuchin. Kay kimsa atiyiniyuqkunaqa kay pachata Armagedónman pusanku, hinallataq “Egipto” nisqawanpas unanchasqa kanku, ateísmopa hinallataq kay pachapi kawsayllapa unanchan. Francia Revoluciónpa anarquía chawpinpi churakusqa, chayqa kay kimsa atiyiniyuqkunamanta huk elementi kaspera, hermana Whitepa “millay huñunakuy” nisqanman ruwakun, chaykunaqa sut’inchayta utaq saqeyta ruwanku Woke-ism nisqata. Woke-ism nisqaqa chunka sipaskunapa rikch’ariyninpa satanásmanta llullanchaqqinmi. Kay hina líneakunapi aswanraq rimarinapaqmi kan, ichaqa ñawpaqtaqa callepi wañuchiy rurasqapa qhepanta rimananchik tiyan, chayqa 18 julio 2020 p’unchaypi hunt’asqa karqa.

Hinallataq Ñawiriy, ama hina kaspera entiendey: mana ima yanapaynipas kanchu noqaq parte Republicano-man qunaypaq. Mana ima política yuyaymanpas atiniyuqchu confiakuyta churay. Chayqa sapan profético dinamika-kunallam kanku Estados Unidospi, Naciones Unidaspi, Papadopipi ima, chaykunatam reqsichini. Chay dinamika-kunaqa aswan sut’ita rimarisqa kanqaku maypachachus qallarisun iskay waqra-kunata chiqanmanta rimanaykipaq, mayqinkunachus purinakuq parallelomanta 1798 watamanta Domingo ley kama.

Satanap wakinchasqa Woke-ismo, llulla Chaupi Tuta Qapariyta rikuchiq, cheqaq Chaupi Tuta Qapariymanta ñawpaqta hamun; chay cheqaq Chaupi Tuta Qapariypaq pacha manaraq chayamuchkaptin, callekunapi wañuchisqakuna qhipaman tukunku huk mana yuyaysapa virgenman utaq huk yuyaysapa virgenman. Kunanmi chay pacha chayamun, maypachachus ñuqanchikpa characterninchik watasqa kachkan huk q'ipiman, chay ninawan chinkachiypaq churasqa q'ipiman utaq hanaq pacha waqaychanapaq q'ipiman.

Hermana Whiteqa rimarin, quejariy tiempopi Historia Milleritapi mana yuyaysapakunapa ñusta sipaskuna, yuyaysapa ñusta sipaskunamanta huknirayta kutichirqanku llakikuywan pruebaman chayamuyta; chaymi rikuchin, quejariy tiempokama paykunapa kawsay sunqunkunaña takyasqa karqanku. Ichaqa Jeremíaspa willakuynin yachachiwanchikmi, Diosman kutiriyta akllayta atisqanchikta; payqa manam ñuqanchikman kutirimunllachu, aswanpas broncewan muyurisqa pirqata hina rurawasunchik, mana allinkunapaq, manchaykunapaqpas, qatiq crisispi paypa simin hina servichkaptinchik. Chay profético puntupi Jesusqa ñuqanchikta sonqochayta prometin. Kaymi Juanpa tawa capitulonkunapa allin yuyaynin, kay kunan historiayku ukhupi churakusqankuna.

Aceiteqa Espíritu Santo-mi, carácter-mi, hinallataq Diospa Espiritunpa mensajenkunam. Diospa Espirituqa “Consolador” nisqam. Imaynan Diosqa kay pachata anchata munaspa sapan Churinta qorqan, hinallataq imaynan Jesusqa dios kayninta sacrificaspa, wiñaypaq kikinmanta huk rakita hina paqariq runa kayta munayninwan chaskirqan, chay hinallataq kay pacha tiempopi qosqa Espíritu Santopas wiñaypaq ñuqanchikwan qhepakunqa.

Sichusqaykichik chayqa, kamachiynayta waqaychaychik. Ñuqataq Taytaman mañakusaq, paytaq huknin Yanapakuqta qosunkichik, wiñaypaq qankunawan tiyaspa kananpaq; arí, cheqaq kaypa Espíritu; paytaqa kay pachaqa manam chaskiyta atinchu, mana rikuspa, nitaq reqsisqanrayku: qankunaqa payta reqsinkichik; imaraykuchus payqa qankunawanmi tiyashan, hinaspataq qankunapi kanqa. Manam wakcha sonqoyuqta hina saqisqaykichikchu: qankunamanmi hamusaq. Juan 14:15–18.

Kay p'unchay Espíritu Santoq sacrificiosnin, runakunawan wiñaypaq qhipakuyta akllaspa, hanaq pacha kimsa kaqkunamanta iskay kaqkunapa sacrificiosninwan tupaykuchkan. Ichapas, Espírituq sacrificiosnin hinallataq, sapa huk salvasqa runapi wiñaypaq tiyayta munasqanpi, kay “Consolador” nisqapa hamuynin kay sut'i historiapi riqsichin mayqen p'unchaypi Diospa llaqtan wiñaypaq sellasqa kanku chayta.

Ama llakichiychischu Diospa Santo Espiritunta, paywanmi sellasqa kankichis qispichisqa kay p'unchaykama. Efesios 4:30.

Qullanakuy willakuypi, maypichus Yanapakuqpa nisqan nisqata hunt'asqa hinapuni kasqa, chayqa pachak tawa chunka tawayuq waranqakunapa willakuymín; chaypi Espirituqa ñuqanchik ukhupi “wiñaypaq” “tiyanqa”. Sapa cristianon, mayqinchus evangelio pa mañakusqankunata hunt'arqa, Espíritu Santota chaskirqan, chayraykutaq “qespichisqa p'unchawkama sellasqa” karqan; ichaqa chay sellasqaqa ñawpaqman rikuchillan, kay kunan willakuypi pachak tawa chunka tawayuq waranqakuna sellasqa kanan pacha-man. Efesiospi, qespichisqa p'unchawkama sellasqakunaqa, “Espíritu Santo”-ta “llakichiqkuna”wan tupachisqa kanku. Paykunaqa Espíritu Santota llakichinku

Diospa Espíritunpa willakuyninkunata mana chaskispa, chay hinaqa quri aceitetas mana chaskispa. Cristoqa kay musphay pacha ukupi ñuqanchikman “Yanapakuqta”, “cheqaq kaypa Espíritunta” kachamusaq nispá, sellonta ñuqanchikman churayta prometin; hinaspa chay sellonqa kamachikuyninkunata waqaychayta rikuchin, aswanraq Samana p’unchawpa kamachikuyninta, mayqin p’unchawpichus Juan revelacionta chaskirqan, chaytaq kay pachata chimpapunanpaq kashan.

Yachayniyoq sipaskunapa sellasqa kayninqa domingo kamachiy pruebaymanta ñawpaqta hunt’akapun, chaypi yachayniyoqkunapapas mana yuyaysapakunapapas carácter-ninkuna rikuchisqa kanqa; hinaspa carácterqa manan huk sasachakuy pachapi wiñachisqachu, aswanqa chayllapi sut’inchasqa rikurichisqa kan. Sellasqa kayqa, wakin imakunawan kуска, Laodicea yuyaymanta Filadelfia yuyayman tukukuyta rikuchin. Sasachakuyninqa kaymi: chay tukukuy hunt’akapunampaqqa, sapankanchikpaq ñawpaq pruebayqa cheqaqtapuni hamuq p’unchaykama Laodicea runakuna kasqanchikta allinta entiendenapaqmi; imaraykuchus Laodicea runakuna hina, ñawpaq kaq espíritu nisqanchikpa imayna kasqanqa llapa imapas allinmi nispá yuyaymi, ichaqa cheqaqpíqa llapanmi pantasqa kashan. Chay yuyayqa wikch’usqa kanan; chayqa millay imakunamanta hukninmi, ancha chanin kaqmanta t’aqasqa kananpaq.

“Diospa llaqtanpa runakuna urkunkupi sellasqaña kaptinku hinalla—manam ima sellu nitaq señaltaq rikuy atisqachu, aswanqa cheqaq kaqman yuyaywanpas espírituwanpas takyasqa kaymi, chayrayku mana kuyuchiy atisqa kananpaq—Diospa llaqtanpa runakuna sellasqa, chay chhullehhuywan p’itikusqa kananpaq wakichisqaña kaptinku hinalla, hamunqa. Cheqaqtapuni qallarimunña; Diospa juicionkunaqa kunanqa kay hallp’apiña kachkan, ñoqanchisman willanakunapaq, imatachus hamuqta yachananchikpaq.” Seventh-day Adventist Bible Commentary, volumen 4, 1161.

Jesús nisqa “Consolador” nisqanmi discipulonkuman prometin, paykunata llaquikuy p’unchaypi sonqochan; chaymi llaqtanta tukuy cheqaqman pusamun, hinaspataq “cheqaqpi sayaykuy” nisqawanmi sellasqa kanchik. Kay pachapi Diospa llaqtan sayaykunan “cheqaq” nisqaqa, gracia p’unchay tukukunankama qayllapi mana kichasqa kasqan “cheqaq” nisqanmi, imaraykuchus “pacha qayllañam.” Chay cheqaqmi qanchis trueno-kunapa pakasqa historianta estructura-nin; chay pakasqa historiataq maypichus Jesucristopa Revelación-nin kicharisqa kan, chay historiata reqsichin. Qanchis trueno-kunapa pakasqa historiantaqa hunt’asqa kanqa kikillan pachapi, may pachachus pakasqa historiar hina rikuchisqa “cheqaq” kicharisqa kanqa. “Cheqaq” nisqapa kichariyninmi sellan, ñawpaqta sellasqa karqan chay mensajeta chaskiqkunata.

Diospa llaqtanqa urkunkupi ñawpaqmantapuni sellasqa kachkan, domingo kamachiypi phiñaq nacionkuna kuyurikuynin manaraq chayamuchkaptin; chaymi nacional tuñiyta qallarín. Jesucristoq Revelacionninqa Apocalipsis libropa “profeciapa rimayninkuna” nisqanmi, kunanqa mana sellasqa kananpaqñachu, pacha qayllamña kaptin. Kaymi cheqaq kaq, kunan pacha ñawirisqa, uyarisqa, aswan allintaq waqaychasqa kananpaq, kusiasqa kananpaq.

Judasmi payta nirqan, mana Iscariotechu: Señor, ¿imaynataq qan kikiykita rikuchikunki noqaykuman, manataq kay pachaman? Jesusqa kutichispa nirqan: Sichus huk runa kuyawanku, simiykunata waqaychanqa; Taytayas payta kuyanga, hinaspa noqayku payman hamuspa,

paywan tiyana wasita ruwasaku. Mana kuyawaqniyqa manan nisqaykunata waqaychanchu; hinaspa uyarisqaykichis simipas manan noqapaqchu, aswanpas kachamuwaq Taytapaqmi. Kaykunatan qankunaman rimarqani, qankunawanraq kashaspa. Ichataq Paracletom, Santo Espíritu, mayqintachus Tayta sutiypi kachamunqa, paymi llapa imakunata yachachisunkichis, hinaspa llapa nisqaykunata yuyarichisunkichis. Juan 14:22–26.

Kaqkunaqpaqmi, pichkunaq “qichusqa kasqan” willakuyta waqaychanku, karqanmi kay simi: Consoladorqa “yachachinqa” ñuqanchikman “tukuy imakunata,” “imatachus” Jesús nisqa kasqanta “qankunaman.” Kaymi chay simi, Emmaús llaqtaman riq disipulokunapi hunt’akusqa, chaymanta qhepaman chunka hukniyuq disipulokunapipas. Cristo makinta qichurqan hina Emmaús disipulokunaq ñawinkunamanta, mayqenkunata “hark’asqa” kasqanmanta, chaymanta qhepaman chunka hukniyuq disipulokunaq “hamut’ayninta” “kicharirqan,” hinaspa lliwta “Qelqakunata entiendenankupa,” payqa huk simita qelqachkarqan, “qhepa p’unchaykunapi” kawsakunaqpaq, pichkunaq llakikuyinkumanta kutimunku, Laodicea hina kasqankumanta wanakunku, hinaspa “cheqaq kayta” chaskinku. “Consoladorqa” “qhepa p’unchaykunapi” “yuyarichinqa” ñuqanchikman “tukuy imakunata,” chaykama payqa “tukuy imakunata” yachachispa. Imaynachus ñawpaq cheqaq kaykunata yuyayninichikman kutichimuyqa ancha allinmi, chay hina payqa tukuy imakunata yachachispa, chaymantapas “hamuq imakunata” ñuqanchikman “rikuchinqa.”

Chayqaqa nisqayta qankunaman rimani; allinmi qankunapaq ñoqa ripunay: mana ripuspaqa, Sonqochaqa manam qankunaman hamunqachu; ichaqa ripuptiymi payta qankunaman kachamusaq. Pay hamuspanqa, huchamanta, chanin kaymanta, taripakuy mantawan kay pachata qhawachinqa: Huchamanta, ñoqapi mana creenqankurayku; chanin kaymanta, Yayayman riqtiy, manaña qawawankichischu; taripakuy manta, kay pachapa kamachiqnin taripasqa kasqanrayku. Asta kunanpas achka imakunata qankunaman niyta munani, ichaqa kunanqa manaraq atinkichischu apayta. Ichaqa pay, cheqaq kaypa Espíritu, hamuptinqa, llapa cheqaq kayman pusasunkichis: manam kikinmanta rimanqachu; aswanpas ima uyarisqantachá rimanqa, hamuq imakunatapas qawachisunkichis. Payqa ñoqata hatunchanqa: imaraykuchus ñoqamanta hap'ispa, qankunaman qawachisunkichis. Juan 16:7–14.

Kay pacha tiempopi Consoladorqa “pusanqa” ñuqanchikta “cheqaq kayman”, “yachachinqa llapa imakunata”, chaykunawan kуска “hamuq imakunatapas”, imaraykuchus kay pachapi Jesusqa manaraqmi “ashka imakunata niyta munan” ñuqanchikman. Chay imakuna, ñuqanchikpa “yuyariyninchikmanta” kaptinpas, “hamuq imakuna” kaptinpas, utaq ashka “imakuna” paypa manaraq “niyta” munasqan ñuqanchikman kaptinpas, chaymi sellan ñuqanchikta hamuq crisispaq. Chayta ruwan, imaraykuchus paypa cheqaq kayninqa kamachiq atiynta rikuchin. Hamuq crisis manaraq chayamuchkaptinmi sellawan ñawpaqta churawanchik, imaraykuchus Payqa munan ñawpaqmanta willasqa kasunman, Paypa llaqtanapaq aswan hatun ñak'ariy pacha sagradu historiapi hayk'aqpas kaqmantapas. Chay ñak'ariyqa sut'inchin, ñawpaqpi rimarisqanchikpas ruwasqanchikpas yuyarisqa kanqa hinaspa ñuqanchikpa contranchikpi llamk'achisqa kanqa, imaynatachus Cristopa rimayninkuna paypa contranman q'ewisqa karqan hina. Chaywanpas, kay mensajeqa willananchikmi testigopaq paykunap hatariyninku contra, imaynatachus Ezequielwan Cristowan rikuchisqa kasqan hina.

Yuyariychik nisqayta qankunaman nisqayta: Sirviq runaqa manam kuraknintamanta aswan hatunchu. Sichus noqata qatiykacharqanku, qankunatapas qatiykachasunqankum; sichus nisqayta waqaycharqanku, qankunapa nisqaykitapas waqaychasunqankum. Ichaqa tukuy kaykunata qankunaman ruwasunqanku sutiyrayku, kachamuwaqniyta mana reqsisqankurayku. Mana hamuspa paykunawan rimarispapa, huchayoqchu kanman karqan; kunanqa huchankupaq manam ima pakanakunkupas kanchu. Pipas cheqniwaqqa, Yayaytapas cheqnin. Sichus paykunapurapi mana ruwarqani chay ruwaykunata mana pipas huk runa ruwarqanchu, huchayoqchu kanman karqanku; kunanqa rikuspankupas cheqnirqanku noqatawan Yayaytawan. Ichaqa kayqa pasan, kamachisqankupi qelqasqa simi hunt'akunampaq: “Mana imaraykupas cheqniwarqanku.” Ichaqa Sonqochaq Hamuq hamuptin, pichus Yayamanta qankunaman kachamusqay, chiqap-kaypa Espiritun, pichus Yayamanta lloqsimun, paymi noqamanta testificanqa. Juan 15:20–26.

“Cheqaq kashaq” nisqaqa, “Sonqochaq” kaq, Cristomanta “willakuyta qespichinqa”, paymi “cheqaq” nisqa. Hinaspa “cheqaq” nisqaqa Alpha y Omega, ñawpaq kaqpas qhipa kaqpas, qallariypas tukukuypas kanki. Kunan kicharisqa kachkan chay qanchis truenuykunapa pakasqa historianninqa, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqa willakuyninmi. 18 julio 2020 qhipamanmi Jeremías huk ejemplota qun, ñawpaqta munawaqninchikman kutirikuyta akllananchikpaq. Chay kutirikuy ruwanakuyta hunt'aspa, ancha chanin kaqta millay kaqmanta t'aqayqa noqanchikpa kamachikuyninchikmi. Manchakuywan chukchukyaywan qespikuyta ruwaspa, chay llamk'ayta hunt'achisunchik chayqa, sellasqa kasunchik, hinaspataq kay pachapa historianninpi aswan hatun krizisman chayasunchik. Hinallataq, profetakuna, reykuna, cheqaq runakunaq rikuyta munasqaq historiata kawsaypi reqsinanchikpaq sumaq atiyta chaskisunchik.

Chay llamk'ayta hapiqkuna kutimuspaqa, “Diospa tronomantan llusqisqa k'anchaypi purinqaku,” hinaspataq “angelkunapa chawpinpi hanaq pachawan kay pachawan mana tukukuq willanakuy kanqa,” chaymi Apocalipsis libropa qallariq versículonpi reqsisqa willanakuy ruwayqa.

Manam kay pachapiqa mana llapanchu Diospa contra, awqapa ladonman sayarqanku. Mana llapanchu mana fiolkuna tukurqanku. Aswanpis, pisiqlla kaspapas, wakin fiolkuna kan, paykunaqa Diosman cheqaq sonqowan sayaqkuna; imaraykuchus Juan qelqan: “Kaypin kanku Diospa kamachikuyninkunata waqaychaqkuna, hinaspa Jesuspa ñiyninta.” Apocalipsis 14:12. Manaraq unayllataqmi ancha sinchita maqanakuy hatarinqa, Diosta serviqkunawan mana payta serviqkunawan chawpipi. Manaraq unayllataqmi llapa kuyuchiy atisqa kaqkuna kuyuchisqa kanqa, mana kuyuchiy atisqa kaqkunaqa qhepakuqpaq.

“Satanásqa allin yachaq Biblia estudianmi. Payqa yachanmi pacha pisiña kasqanta, hinaspa sapa kutipi kay hallp'api Señorpa rurasqanta hark'ayta maskhan. Mana atikunchu ima hinan kasqanta willayta Diospa llaqtanpa kawsayninmanta, pichqakuna kay hallp'api kawsashaqkuna, hanaq pacha k'anchayninpas ñawpa pacha qatiykachasqa ñak'ariykunapa kutimuyninwan hukllachasqa kaptin. Paykunaqa Diospa tiyananmanta llusqimuq k'anchaypi purinqaku. Angelkunapa chawpinwan hanaq pachawan kay hallp'awan mana samayniyuq willanakuy kanqa. Hinaspa Satanásqa, millay angelkuna muyurisqa, Dios kasqanta nipa, tukuy laya milagrokunata ruranga, atispaqa akllasqa runakunatapas pantachinampaq. Diospa llaqtanqa mana milagroka rurasqankupi qespichikuyninkuta tarikinqachu, imaraykuchus

Satanásqa rurasqa kanqa milagrokunata qispichinman hina rikuchinqa. Diospa pruebapi churasqa, suyaychasqa llaqtanqa kallpanta tarikinqaku Éxodo 31:12–18 nisqapi rimarisqa señalmanta. Paykunaqa kawsayniyuq Simipi sayayta tiyan: ‘Qelqasqan kachkan.’ Kayllanmi huk saphi, maypichus paykuna allinta, mana kuyukuqta sayayta atinqaku. Pikunachus Dioswan rimanakuyta p’akisqaku, chay p’unchayqa mana Diosniyuq, mana suyayniyuqmi kankaq.”

Diospa yupaychakuqkunaqa astawanmi reqsichisqa kanqaku tawa kaq kamachiyta waqaychasqankurayku, imaraykuchus chayqa Diospa kamaq atinakuyninpa unanmi, hinallataq runapa manchakuywan hatunchaywan payman mañakusqanpaq testigunmi. Millaykunaqa reqsichisqa kanqaku Kamachiqpa yuyarinan monumentonta urmachiyta munasqankuwan, hinaspa Roma llaqtapa sayariyninta hatunchasqankuwan. Chay maqanakuyta asuntoypi tukuy cristianismo iskay hatun clasekunamanmi t’aqasqa kanqa: Diospa kamachinkunata hinaspa Jesuspa iñiyninta waqaychaqkuna, hinaspa bestiata, paypa rikch’ayninta yupaychaqkuna, paypa unantataq chaskiqkuna. Ichaqa iglesiapas estadopis atiyinkuta huñuspa llapanta qatiqman tukuchinqaku “huch’uyta hatunta, qhapaqta wakchata, libreta watasqata” bestiapa unanninta chaskinanpaq, chaywanpas Diospa llaqtanqa mana chaskinqachu. Apocalipsis 13:16. Patmospa profetanninqa rikun “bestiamanta, paypa rikch’ayninmanta, paypa unanmanta, sutinpa yupayninmantapas atipaqkunata, vidrio lamar qochapa patanpi sayashaqta, Diospa arpakunata hap’isqata,” hinaspa Moisespa Corderopaq takiyninta takisqankuta. Apocalipsis 15:2.

“Manchaywan pruebaspas, sasachakuykunapas Diospa llaqtanta suyaykushan. Guerrapa espiritu nacionkunata kuyuchkan kay pachapa huk k’uchunmanta huk k’uchunkama. Ichaqa hamuq ñak’ariy tiempopa chawpinpi,—huk ñak’ariy tiempo, mana hayk’aqpas nacion kasqan pacha hina karqanchu chay hina,—Diospa akllasqan llaqtan mana kuyukuqmi sayanqa. Satanaspas, soldadonkunapas mana atinqachu paykunata chinkachiyta, sinchi kallpayuq angelkunam paykunata waqaychanqa.” Testimonies, volumen 9, 15–17.

Kay pasajta reqsichiyta riksisqa kanan allinmi, kayqa Testimonies, volumen nueve, p’anqa chunka hukniyuqpi qallariq huk capítulo tukukuyninmi; chaytaq nueve-once nisqaman rikch’akuq hina reqsikuyta atin. Hinallataq reqsinapaq allinmi títuloqa hamuq Novio-manta kasqanta, hinaspa Habakkukpa gráficosninkunamantapas, maymantachus Pablo Hebreos libropi qillqasqan versículota hurqurqan. Capítulo qallariyninqa señalachkan 11 de septiembre de 2001 p’unchawpi qallariq historia-ta, Adventismoq qallariyninpi yaykusqa profecía pacto-ninpa iskay tablankunata, hinaspa títuloqa “la última crisis” nisqanta, chaymi qhipa Clamor de Medianoche-ta riqsichin. Capítulo tukukuyninqa qallariyninwan hunt’asqa tinkusqanpi kashan, iskayninpas, qallariypas tukukuypas, qhipa crisis-mantam rimanku.

“Raki 1—Qhapaq Reypa Hamuyninpaq”

“Pis pisi tiempollaraqmi, hamuq kaqqa hamunqa, manataq suyanqachu.” Hebreos 10:37.

“Qhipa Qhatiqaña”

“Pacha tukukuypi kawsashanchik. Pacha señalkuna utqaylla hunt’akushaspa willakun Cristo hamunan qayllapuni kasqanta. Kay p’unchawkuna, mayqinpi kawsashanchik, llakiywan

hunt'asqa, ancha allin yuyayniyuqmi. Diospa Espiritunqa allpamanta pisillamanta ichaqa cheqapuni qechusqaña kachkan. Unquykuna hinaspa taripayninkunapasña urmaykushanña Diospa khuyakuyninta pisichaqkunapa patanman. Allpapi hinaspa qochapi ñak'ariykuna, runa llaqtapa mana takyasqa kaynin, ch'aqwaypa manchachikuyninkunaqa, hamuq imakunapa reqsichiq señalkunam. Chaykunaqa ñawpaqman rikuchin aswan hatun chaninniyuq hamuq ruwaykunata." Testimonies, volumen 9, 11.

Sichus hinaspa kutimuspa, Jeremías nisqanpi rikuchisqa hina Diospa "simin" kay hatun waqyakuyninta chaskisunchik chayqa, ancha utqaymanta sagrada historiapi aswan hatun huñunakuypi partisipasunchik.

Paykunamanpas siminkunata rimarirqan, suyaywan kallpachakuywanpas. "Ama sonqoykichik phutikuchunchu" nispa nirqan; "Qankuna Diospi creen, noqapipas creen. Yayaypa wasinpi achka tiyanakuna kan; mana chayna kaptinqa, nirqaykichikman karqan. Risaq qankunapaq mayta waqaychanaypaq. Chaymanta sichus rispa qankunapaq mayta waqaychasqayta tukuchisqa chayqa, kutimusaqmi, kikiymanmi qankunata jap'isaq; maypi kasqaypi, chaypim qankunapas kankichikpaq. Mayman risqayta yachankichik, ñantaq yachankichik." Juan 14:1-4. Qankunarayku kay pachaman hamurqani; qankunaraykum llamk'arqani. Riptiypas qankunaraykuqa mana samaykuspa llamk'asqalla kasaq. Kay pachaman hamurqani qankunaman kikiyta rikuchinaypaq, chaynaqa creenaykichikpaq. Risqani Yayayman, qankunapaq Yayaykichikmanpas, paywan kуска qankunapaq llamk'anaypaq.

"Cheqaqmi, cheqaqmi, qankunaman nini: Pipas Ñuqapi iñiq, rurasqay ruraykunata paypas ruranqa; kaykunamanta aswan hatun ruraykunatapas ruranqa; imaraykuchus Ñuqaqa Yayaymanmi rini." Juan 14:12. Kaywanqa Cristo manam niyta munarqanchu disipulunkuna pay rurasqanmantapas aswan hatun ancha alto kallpachakuykunata ruwankuman nispa, aswanpas paykunapa llamk'asqanqa aswan hatun mast'ariyniyuq kananta. Manam milagrokuna rurayllamantachu rimarqan, aswanpas Santo Espíritu pa kamachikuynin ukhupi llaqa ima pasanmanta. 'Consolador hamuptinqa,' nispa pay nirqan, 'Taytamantam qankunaman cachamusqa, cheqaq kay Espíritu, Taytamantapuni llusqsimuq; paymi Ñuqamanta willakunqa: qankunapas testigokuna kaspera willankichik, qallariymantapacha Ñuqawan kashasqaykichikrayku.' Juan 15:26, 27."

"Musphaymi hunt'asqa karqan kay simikuna junt'akusqanku. Santo Espíritu uraykamuptin, disipulokunaqa paypaq hinallataq wañusqan runakunapaqpas chay hina munakuywan junt'a karqanku, hinaqtin sonqokuna llamp'uykachisqa karqan rimarisqanku simikunawan hinaspa mañakusqanku oracionkunawan. Paykunaqa Espíritupa atiyinpi rimarirqanku; hinaspa chay atiyapa kallpachasqan kasqanrayku, waranqa waranqa runakuna tikrakurqanku." Acts of the Apostles, 21, 22.